

Snížením počtu státních zaměstnanců by vláda ušetřila až 50 miliard. Sociální otřes by nenastal

- CZ24 News | 31. března 2023

ČESKO: Počet státních zaměstnanců se letos oproti loňsku zvýšil o více než 10 tisíc osob a poprvé v historii Česka atakuje půlmilionovou hranici, když dosahuje cifry 499 056 osob. Snížením počtu státních zaměstnanců na úroveň z roku 2016 by stát přitom na celkových nákladech ušetřil až 50 miliard korun. S ohledem na situaci na trhu práce by podle ekonomů nenastal ani žádný významný otřes. Ke snižování má vést metodika, kterou připravuje ministerstvo vnitra.

K téměř půlmilionové hranici se letos přiblížil počet zaměstnanců placených ze státního rozpočtu. Vyplývá to z dokumentu [Státní rozpočet v kostce](#), který vydalo ministerstvo financí. Mezi státní zaměstnance spadá nejen zhruba 80 tisíc úředníků, ale také třeba učitelé, vojáci, policisté, hasiči či celníci. Rostoucí počet přitom čím dál více zatěžuje státní rozpočet. Podle ekonomů je zeštíhlení státu jedním ze zásadních opatření, která by vedla k ozdravení veřejných financí, které vláda připravuje v rámci takzvaného konsolidačního balíčku.

Hlavní ekonom Trinity Bank Lukáš Kovanda v komentáři zaslaném deníku Echo24 uvedl, že snížením počtu státních zaměstnanců na úroveň z roku 2016 by klesly související roční nároky na státní rozpočet o více než 50 miliard korun.

„Jeden příklad za všechny. Jestliže by vláda snížila počet státních zaměstnanců na úroveň roku 2016, kdy činil 437 291 osob, jen na řádných hrubých měsíčních platech by v průměru ušetřila zhruba 31,5 miliardy korun. To proto, že průměrný plat státního zaměstnance letos činí 42 403 korun hrubého měsíčně,“ uvedl Kovanda. „Pokud ale zahrneme další náklady na zaměstnance, které se přičítají zaměstnavateli, tedy v tomto případě státu, nabobtná náklad na jednoho zaměstnance v průměru minimálně na 69 100 korun.“ dodal Kovanda s tím, že tento náklad zahrnuje především zaměstnavatelské odvody v podobě sociálního a zdravotního pojištění za daného zaměstnance. Naopak ale nezahrnují třeba 13. platy, příplatky za případné přesčasy nebo noční, víkendové či sváteční směny. Celkem by se tedy jednalo o roční úsporu až 50 miliard.

„To už rozhodně není zanedbatelná částka. Vskutku by výrazně přispěla k ozdravení veřejných financí. Vždyť třeba zvýšení základní sazby DPH z 21 na 23 procent, které nově navrhuje vládní hnutí STAN, by státnímu rozpočtu podle výpočtu společnosti Deloitte přineslo 24 miliard ročně. Tedy ani ne polovinu toho, co by potenciálně přineslo právě snížení na úroveň z roku 2016,“ uvedl Kovanda a dodal, že by nemuselo dojít ani k žádným velkým problémům na trhu práce.

„Jestliže úřady práce hlásí nyní stále více než 280 tisíc neobsazených pracovních míst, redukce počtu státních zaměstnanců o zhruba 60 tisíc lidí by nepřinesla ani žádný výraznější sociální otřes. Z velké části, ba takřka kompletně by se mohli přesunout do soukromé sféry, a státu by tak opadly náklady s nimi spojené, jak v podobě mezd, tak třeba odvodů, aniž by výrazněji narostly jeho výdaje na sociální dávky, například na podporu v nezaměstnanosti,“ míní Kovanda.

Podle poradce premiéra Petra Fialy (ODS) a hlavního ekonoma BHS Štěpána Křečka je rušení agend hlavně o politické odvaze. „Kdykoliv se rozhodne, že se má nějaká agenda zrušit, začnou proti tomu dotčení úředníci bojovat. Nejprve se snaží vytvářet dojem, že bez jejich agendy by stát nemohl

existovat. Později jsou někteří schopni vynášet informace do médií. V tu chvíli se začne formovat odpor proti původnímu záměru a politik začne pochybovat, zda je rozhodnutí správné. V této fázi se takříkajíc láme chleba. Silný politik neucukne a celou záležitost dotáhne do konce. Slabý politik se začne vykrucovat a celou záležitost zdržuje," uvedl pro Echo24 Křeček.

„V době, kdy náš státní rozpočet neměl příliš velké problémy, mohli jsme si dovolit mít slabé politiky. Nyní však již nemáme čas dělat jen to, co je líbivé. Potřebujeme silné politiky, kteří se nezaleknou odporu úředníků a potřebné kroky dotáhnou do konce," dodal Křeček.

Metodika, kterou dokončuje ministerstvo vnitra, může podle něj posloužit jako podpůrný argument. „Slabí politici se díky metodice budou moci vymluvit, že rozhodnutí neudělali oni, ale rozhodla za ně ona metodika, kterou je potřeba dodržet. Díky metodice bychom tedy v rušení zbytných agend mohli být úspěšnější," míní Křeček.

Hlavní ekonom společnosti Roklen Pavel Peterka deníku Echo24 řekl, že současně s auditem musí vláda zvážit, jak chce zeštíhlení státu pojmout, a stanovit si své priority. „Mezi klíčové kroky patří seřazení agend dle jejich důležitosti i s ohledem na očekávané změny v budoucnosti, jako je například rozsáhlá digitalizace nejen státní správy. Se špatně zacílenými škrti lze očekávat zhoršení kvality, rychlosti, obslužnosti, dostupnosti a dalších parametrů služeb veřejného sektoru. U některých škrtů by negativa mohla převážet pozitiva, tedy úspory," uvedl Peterka.

[ZDROJ](#)